

Deputación
DA CORUÑA

Boletín de Medio ambiente

Nº 312
2/10/2024

Entre Punta Carreiro e Punta de Lens localízase unha das mellores praias de todo o litoral de Muros. Trátase da **praia de Area Maior e a súa veciña Praia do Louro**, sobre elas fórmase xigantescas dunas que roldan os catorce metros de altura. A máis grande chega ata o 19 m. Por detrás delas fórmase por depresión das terras unha gran lagoa que se atopa separada do mar polos areais citados. As augas doces do lago son alimentadas polo Rego de Longarelos. A lagoa recibe o nome de **Lagoa de Xarfas ou Xerfas ou de Louro** e é un referente faunístico e vexetal en toda a comarca. É aconsellable ascender o veciño Monte Louro xa que gozaremos dunhas vistas impresionantes do areal e da lagoa. A lagoa atópase dentro dun Lugar de Interese Comunitario (LIC) e é Zona de Especial Protección dos Valores Naturais. Na zona sur levántase o macizo granítico de Monte Louro.

Noticias

Culleredo finaliza a construción da senda peonil de Liñares a Tarrío

O Concello finalizou as obras de construción dunha **senda peonil** que, ao longo de case dous quilómetros, enlaza ambos lugares bordeando o aeroporto de Alvedro. A infraestrutura viaria contou cunha subvención da Deputación de 600.000 euros. Tén **dúas tipoloxías moi diferenciadas**. Na zona con **máis vivendas**, entre os puntos quilométricos 1,360 e 2,305, construíuse con lastra prefabricada de formigón sobre base de saburra, morteiro e formigón; mentres que **no resto** de obra levantouse con aglomerado asfáltico. Pola súa banda, nos cruzamentos das rúas, a lastra de formigón substituíuse por pavimento de lastra de pedra natural.

Máis Info

Sogama acollerá a primeira planta pública de reciclaxe de residuos téxtiles de Galicia

A empresa Sogama, en Cerceda, acollerá a primeira planta pública de **xestión e reciclaxe** de residuos domésticos de **produto téxtil**. Segundo as previsións, a planta estaría terminada en 2026 pero a súa licitación está previsto que se tramite antes de que finalice 2024 e xestionaríanse inicialmente 3.000 toneladas de residuos anuais.

Esta instalación débese á obrigação de Galicia de cumprir os prazos que establece a normativa europea nesta liña e evitar posibles sancións. En concreto, **desde Europa obrígase a partir de xaneiro de 2025 a recoller de forma separada os residuos téxtiles**.

Máis Info

O proxecto CARBON transforma residuos de oliva en carbón activo para aplicacións industriais

O sector olivícola, tradicionalmente asociado á produción de aceite e olivas de mesa, está a experimentar unha transformación significativa grazas á **innovación e a sustentabilidade**. Un exemplo destacado é o proxecto CARBON+, que logrou validar a produción de carbón activado de alta calidade a partir de residuos de oliva, abrindo novas posibilidades para o seu uso en aplicacións industriais e avanzando no camiño cara á economía circular.

O proxecto CARBON+ tivo como **obxectivo principal** valorizar os residuos da produción de olivas de mesa manzanilla e hojiblanca. A investigación centrouse na obtención de produtos de alto valor engadido, como os carbóns activados, a partir dos ósos de oliva desgrasados, un subproduto do proceso olivícola.

Máis Info

Por que se ven manchas verdes nas augas de Galicia? Un fenómeno que aumentou este verán

Nas últimas semanas, o mar dalgunhas zonas de Galicia, sobre todo nas Rías Baixas, presentou unhas curiosas **manchas dunha cor verde intensa**.

Son debidas a un ser vivo denominado **Lepidodinium Chlorophorum**, máis coñecido como **fitoplancto**, que adoita estar presente nas augas galegas con normalidade. Con todo, de cando en vez prodúcense **proliferacións** que poden chegar a causar coloracións no mar, dando lugar a esas manchas verdes que se puideron ver nas últimas semanas nas Rías Baixas.

O **fitoplancto** trátase dun **conxunto de organismos, algas ou bacterias**, que teñen capacidade para realizar a fotosíntese e que viven libremente en zonas de auga doce ou salgada como poden ser ríos, lagos e mar, onde son máis frecuentes. Está **presente na auga durante todo o ano**, con poboacións naturais e típicas de cada rexión que varían segundo factores como a época do ano ou as condicións oceanográficas.

Máis Info

Descobren que os cervos españois forman un grupo xenético diferenciado do resto de Europa

Un estudo xenómico realizado sobre máis de **700 cervos vermellos europeos** permitiu identificar cales son as catro áreas de distribución deste animal no continente (Noruega, Escocia, España e Europa Central) e determinar que cada unha delas ten as súas propias características xenéticas, que é necesario preservar. Os cervos da Península ibérica son os que se conservaron máis illados durante 20.000 anos en todo o continente e **teñen, por iso, unha maior diferenciación xenética**.

Examinar, a través do DNA, a distribución actual e as orixes do cervo vermello europeo, un dos principais mamíferos do continente, supuxo unha viaxe a través de miles de anos para chegar á situación xenética actual do animal. Isto é o que fixo un equipo de 25 persoas, coordinado pola Unidade de Investigación en Recursos Cinxéticos e Piscícolas (UIRCP) da Universidade de Córdoba.

A partir da información de **35.701 marcadores xenéticos (SNPs)** de cada un dos **736 cervos da mostra**, procedentes de toda Europa, o equipo puido identificar catro áreas principais de distribución do cervo (Noruega, Escocia, España e Centroeuropa), as súas diferenzas, e confirmar a singularidade dos que habitan na Península Ibérica.

Máis Info

Sabías que...

Nomear a outros é unha capacidade cognitiva moi avanzada observada en animais sociais e, ata hai pouco, só se sabía que existía en **humanos, golfinhos e elefantes**. Curiosamente, os nosos parentes evolutivos máis próximos, os primates non humanos, parecían carecer por completo desta capacidade. Un novo estudo revela que os **monos tití** utilizan **chamadas específicas para nomearse uns a outros**.

Mestura informativa

RECEITA ECOLÓXICA: Mexillóns á mariñeira

Ingredientes: cebola, allo, veu branco, tomate, loureiro, perexil, fariña, aceite de oliva, pementa e sal.

Lava ben os mexillóns baixo auga fría, eliminando as impurezas e retirando as barbas. Se atopas algún que estea aberto e non se pecha ao tocalo, refúgao.

Coloca os mexillóns nunha cazola ampla, engade un chorriño de viño branco (ao redor de medio vaso) e un pouco de auga (aproximadamente medio vaso), e tapa a cazola. Cocíña a lume medio-alto ata que se abran os mexillóns (uns 3-5 minutos). Reserva os mexillóns e coa o líquido resultante para usalo máis tarde. Nunha tixola ou cazola ampla, quenta un chorro de aceite de oliva. Engade a cebola picada en anacos finos e sofríte a lume medio ata que estea transparente...

Máis Info

Os científicos logran 'resucitar' unha árbore xa extinta cunha semente de 1.000 anos de antigüidade

Un grupo internacional de científicos conseguiu 'resucitar' unha semente de nada menos que **1.000 anos de antigüidade** e fíxoa xerminar de modo que deu lugar a unha nova árbore que creceu e desenvolveuse con total normalidade.

Na década de 1980, uns investigadores que participaban nunhas escavacións nunha cova do **deserto de Xúdea (Israel)** descubriron unha **semente** que posteriormente foi datada entre os anos 993 e 1202 d.C., é dicir, tiña uns 1.000 anos. As probas realizadas á semente determinaron que esta aínda era viable, polo que o equipo de investigación **plantouna e coidouna**. Pouco despois, brotou. E agora, ao cabo de **14 anos**, a árbore alcanzou a **madurez**.

Máis info

Distribuír xardíns, parques e árbores por toda a cidade axuda a baixar a temperatura e a evitar o sobrequecemento urbano

A urbanización provocou un aumento das temperaturas nas cidades, fenómeno coñecido como illa de calor urbana, que xorde da perda de vexetación, o aumento do tráfico e a construción de edificios e rúas que se requeñan con facilidade. As infraestruturas verdes urbanas, como **xardíns, parques e árbores**, xogan un papel cravé na regulación do microclima e poden mitigar o impacto das illas de calor urbanas mediante mecanismos como a evapotranspiración da vexetación e a sombra que proporcionan.

Utilizando os suburbios do Río de Xaneiro (Brasil) como modelo, un estudo revelou que non só a **cantidade de infraestruturas verdes**, senón tamén a súa **distribución espacial, inflúen na regulación do microclima**. Para iso, utilizaron un modelo que calcula a capacidade de arrefriado das infraestruturas verdes en zonas urbanas. Os resultados son extrapolables a calquera contorna urbana e estanse comprobando na cidade de **Granada** grazas ao **proxecto BIOCITREES** – «Unhá comprensión integradora do papel que desempeñan as árbores urbanas para as persoas e a natureza».

Máis Info

Polbos e peces alíanse para cazar con sorprendentes interaccións grupais

Os **polbos** adoitan considerarse **animais solitarios**, con todo algunhas especies cazan en grupo con outros peixes, cos que xorden interaccións grupais máis complexas que a do cefalópodo encabezando ao grupo, como se cría. Un estudo, indica que nesas partidas de **caza mixta polbos e peixes parecen compartir o liderado**.

Máis Info

Boas Prácticas

Vitoria-Gasteiz súmase á Declaración Europea de Cidades Circulares

Vitoria-Gasteiz adhírese á **Declaración Europea de Cidades Circulares**. Con esta adhesión a cidade reafirma que a transición dunha economía lineal a unha **circular** é fundamental para desvincular o crecemento económico do uso dos recursos e lograr unha sociedade climáticamente neutra, xusta e próspera.

A **Declaración Europa de Cidades Circulares** está **impulsada** entre outros organismos polo Comité Europeo das Rexións, o Banco Europeo de Investimentos, o programa de Medio Ambiente de Nacións Unidas e pola Fundación Ellen MacArthur e reconece a necesidade e o papel das cidades para acelerar a transición a unha economía circular en Europa.

Máis info

A Unesco dá a benvida ao 'Xeoparque de Costa Crebada' á súa selecta rede mundial

A Unesco dá a benvida ao '**Xeoparque de Costa Crebada**' no seu exclusivo club: situado entre a cidade de Santander e Cuchía, o parque non soamente é un tramo costeiro moi atractivo, senón que ademais mostra **un conxunto único de formas litorais e trazos**, é pura xeoloxía en acción. Os visitantes poden comprender esta historia xeolóxica grazas a exemplos impresionantes que se atopan ao longo da senda litoral. O Xeoparque de Costa Crebada causará impresión mesmo para o público non familiarizado coas Ciencias da Terra.

Trátase do **primeiro enclave de Cantabria** en obter o devandito recoñecemento. O xeoparque caracterízase por **cantís abruptos, praias de area fina e unha fauna diversa**.

Máis Info

Pamplona amplía o seu pulmón verde sumando 22.000 m² ao parque da Magdalena

Pamplona suma **22.000 metros cadrados máis aos parques e zonas verdes da cidade**. A segunda fase do parque da Magdalena no barrio de Txantrea abriuse ao tránsito peonil despois de máis dun ano de obras. Este novo espazo súmase aos 25.000 metros cadrados da primeira fase, executada en 2022, e **engade novas zonas de xogo e estancia, camiños e conexións peonís**, así como a conclusión do paseo que delimita o parque polo norte e sepáralo da urbanización e as vivendas.

Nesta fase realizáronse, ademais, as conexións necesarias entre ese paseo de bordo e o camiño de Burlada, e actuacións puntuais de mellora e adecuación nalgunhas zonas da fase primeira xa executada.

Máis Info

Axenda Ambiental

- 📅 O 3 de outubro, o Real Xardín Botánico de Córdoba vestirse de gala para recibir a persoas expertas, autoridades e axentes do cambio no **Encuentro Anual 2024 da Rede de Municipios pola Agroecoloxía**. Estas personalidades destacarán os logros alcanzados pola Rede no último ano e marcarán o inicio de tres días de intensas actividades centradas na sustentabilidade e a agroecoloxía.

Ver Boletíns anteriores

Deputación da Coruña

Servizo de Desenvolvemento Territorial e Transición Ecolóxica

Email: medioambiente@dacoruna.gal